

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра італійської і французької філології та перекладу

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи

(назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки доктор філософії

галузь знань 03 Гуманітарні науки / В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

спеціальність 035 Філологія / В11 Філологія

освітньо-наукова програма Філологія у вимірах сьогодення:
мовознавство, літературознавство, перекладознавство

статус дисципліни дисципліна вільного вибору аспіранта

Форма навчання денна, вечірня, заочна

Навчальний рік 2025 – 2026

Семестр III

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова навчання українська

Форма підсумкового контролю залік

Розробник:

Філоненко Наталія Георгіївна, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри італійської і французької філології та перекладу КНЛУ.

Схвалено на засіданні італійської і французької філології та перекладу КНЛУ, протокол № 15 від «19» червня 2025 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Наталія ФІЛОНЕНКО

Схвалено на засіданні вченої ради Університету, протокол № 1 від «01» вересня 2025 р.

Голова вченої ради

(підпис)

Роман ВАСЬКО

1. Мета вивчення дисципліни:

сприяти *формуванню у аспірантів-філологів системи наукових знань* про етапи виникнення, становлення, розвитку й перспектив, спектру проблематики і напрямів перекладознавчих студій романського вектору у контексті загальносвітових та вітчизняних історико-культурних тенденцій і перекладацьких підходів, що формуватиме в аспірантів необхідні для здійснення наукових розвідок у галузі перекладознавства знання та вміння проведення досліджень на матеріалі романських мов; підтримувати *усвідомлення аспірантами необхідності дотримання норм* професійної етики, академічної доброчесності та розширення загального культурного світогляду, *формування здатності* планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку, стратегій дослідницького самовдосконалення, *виховання* професійних і особистісних якостей аспіранта, необхідних для здійснення науково-дослідної та викладацької діяльності.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

 3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
лекції	20 год.	6 год.
семінарські заняття		
практичні заняття	10 год.	4 год.
консультації		—
самостійна робота	60 год.	80 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

— *Знати*: еволюційний шлях становлення й розвитку світового і вітчизняного перекладознавства від античності до сьогодення; прогресивні теорії та концепції в сучасному перекладознавстві, соціокультурні особливості країн мов романського ареалу, методи наукового аналізу і структурування мовного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

— *Вміти*: правильно оперувати методологічним апаратом і користуватись спеціальною термінологією сучасного перекладознавства з огляду на різні школи та напрями; аналізувати текст оригіналу та застосовувати перекладацькі стратегії (здійснення передперекладацького аналізу тексту; визначення правильної перекладацької стратегії; визначення одиниці перекладу, оцінювання та добір мовних засобів для здійснення адекватного перекладу), презентувати текст перекладу, застосовувати методологічне, організаційне та правове підґрунтя, необхідне для здійснення фахової науково-дослідницької роботи, її презентації науковій спільноті та захисту інтелектуальної власності на її результати.

4. Анотація навчальної дисципліни.

Дисципліна «Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи» належить до переліку дисциплін вільного вибору аспіранта. Вона спрямована на поглиблення і систематизацію знань аспірантів про історичні орієнтири і культурні контексти мистецтва перекладу Античності, Середньовіччя, Відродження, Класичної, Просвітницької діб та сучасності у країнах романського мовного ареалу; про віхи розвитку перекладознавства ХХ- поч. ХХІ століття, а також перспективи сучасних перекладознавчих концепцій.

У межах цього курсу аспіранти опановують вміннями оперувати концептуальними та методологічними знаннями у перекладознавстві на підґрунті системного світогляду, окреслювати і розв'язувати широке коло проблем і завдань у перекладознавчому дослідженні; формулювати фундаментальну перекладознавчу проблему, робочі гіпотези досліджуваної проблеми на основі знань про досягнення романського перекладознавства; подавати результати власних наукових досліджень з перекладознавства; послуговуватися набутими системними знаннями з романського перекладознавства для аналізу та синтезу ідей; задіювати здобутки основних передових концепцій романського перекладознавства; використовувати знання історії розвитку та сучасного стану, теоретичної і практичної проблематики та термінології перекладознавства романського вектору у

власній дослідницько-інноваційній діяльності; здійснювати наукове дослідження з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Курс включає один організаційний модуль і три змістовних модуля. У першому модулі окреслюються історія перекладу у європейських країнах романських мов від Античності до сьогодення, перекладацькі традиції від Античності до Середньовіччя (від Цицерона, Горация, Теренція до святого Ієроніма та святого Августина), роль міжкультурних і міжмовних зв'язків країн романських мов у перекладацтві, історія перекладів Біблії у країнах Середземномор'я та внесок релігійних і наукових перекладів у перекладознавчі дослідження, перекладацькі традиції у доби Відродження, Класицизму, Просвітництва, визначається роль освіти і друкарства у появі перекладів світської і наукової літератури, зокрема внески Дю Белле, Доле, Сайоля, Дідро, Дюбоса, Буало, Маріво, Шатобріана, Бодлера, Лігтреу Ларбо.

У другому модулі розглядаються етапи становлення і розвитку перекладознавчої думки романського вектору, вивчається вплив єгипетської, грецької та римської культур, а також діячів церкви та історичних постатей на розвиток перекладознавства, висвітлюються закономірності розвитку романського перекладознавства у 50-80 роках XX століття та досягнення новітніх перекладознавчих досліджень у 90-х роках XX століття та на початку XXI століття; аспіранти ознайомлюються з функційним, комунікативним і прагматичним підходами.

У третьому модулі окреслюються перспективи сучасного романського перекладознавства крізь призму міждисциплінарності й автономності, визначається вплив нових технологій на романські перекладознавчі студії, формується уявлення про семіотичний підхід, корпусне перекладознавство, ергономічний підхід, з'ясовується значення нових теорій, зокрема постколоніальної теорії на розвиток ідей у романському перекладознавстві, аспіранти ознайомлюються з діяльністю французьких, бельгійських, швейцарських та іспанських перекладознавчих спілок, а також сучасних перекладознавців країн романських мов.

5. Компетентності аспірантів, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом) «Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи».

Компетентності аспірантів з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи» базуються на інтегральній, загальній і фахових компетентностях, визначених освітньо-науковою програмою «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня зі спеціальності 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із загальнофілологічних дисциплін (мовознавства, теорії літератури, перекладознавства, семіотики), історії їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методології філологічних досліджень (мовознавчих, літературознавчих, перекладознавчих).

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до оволодіння загальнонауковим (філософським) системним світоглядом, аналізу, синтезу і генерування нових ідей.

ЗК 2. Здатність до застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження на основі набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою.

ЗК 4. Здатність спілкуватися з науковою спільнотою англійською або іншою іноземною мовою, відповідно до специфіки спеціальності, для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

ЗК 5. Усвідомлення необхідності та дотримання норм професійної етики та розширення загального культурного світогляду; здатність до безперервного професійного та особистісного розвитку, самовдосконалення.

ЗК 8. Здатність до осмислення філософсько-світоглядних засад, сучасних тенденцій, напрямів і закономірностей розвитку вітчизняної і світової науки в умовах глобалізації й інтернаціоналізації.

ЗК 9. Здатність до наукового пізнання, застосування здобутих знань у практичній діяльності на засадах загальної та спеціальної методології.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з різними цільовими аудиторіями, використовуючи відповідну лексику, методи, техніки та прийоми.

ЗК 11. Здатність ефективно і толерантно працювати в команді, діяти самостійно й автономно, демонструвати персональну відповідальність; ставитися критично до власних наукових досягнень і здобутків інших дослідників; усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК 12. Здатність планувати й ефективно використовувати час у науковій і педагогічній діяльності; вибирати і ефективно використовувати сучасні інформаційні технології дистанційного навчання у власній науковій і педагогічній діяльності, в організації та проведенні наукових заходів (конференції, наукові семінари, майстер-класи тощо).

ЗК 13. Здатність працювати з наукометричними базами даних з метою виконання власного наукового дослідження та вміння використовувати сучасні технології для організації і забезпечення власної наукової, педагогічної та інноваційної діяльності, у підготовці наукових публікацій, звітів, ділової та особистої документації.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 1. Здобуття концептуальних та методологічних знань у галузі філології, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових філологічних знань, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.

ФК 2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх; започатковувати, планувати, реалізовувати та коригувати послідовний процес ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.

ФК 3. Здатність аналізувати філологічні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, класичних та новітніх дослідницьких підходів, а також на основі відповідних загальнонаукових методів.

ФК 4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку і з використанням теоретичних та експериментальних методів; розширювати та переоцінювати вже існуючі знання і професійну практику.

ФК 5. Здатність до критичного аналізу, оцінки, синтезу, продукування нових ідей і розв'язання комплексних проблем в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 6. Здатність планувати й організовувати професійну та науково-інноваційну діяльність у галузі філології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів; вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань у галузі філології, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому; використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності та в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 9. Здатність формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство), робочі гіпотези досліджуваної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

ФК 10. Здатність визначати методологічні засади комплексного філологічного дослідження у сферах мовознавства, літературознавства та перекладознавства, самостійно розробляти й запроваджувати методологію дослідження, яка базується на результатах наукових розвідок, міжнародних стандартах і рекомендаціях. Удосконалювати методи проведення експериментальних досліджень і застосування методів статистичної та кількісної обробки одержаних результатів.

ФК 11. Здатність виявляти спільні та відмінні тенденції в розвитку лінгвістики, літературознавства й перекладознавства.

ФК 12. Здатність використовувати системні знання мови в теоретичному / практичному, синхронному / діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному, семіотичному аспектах для аналізу та синтезу ідей, задіювати системні знання сучасних мовознавчих, літературознавчих і перекладознавчих студій у власній дослідницько-інноваційній діяльності.

Таблиця 1

**Матриця відповідності компетентностей, визначених навчальною дисципліною
(освітнім компонентом) «Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи»
компетентностям, визначеним освітньо-науковою програмою**

Компетентності, визначені навчальною дисципліною (освітнім компонентом)	Інтегральна компетентність	Програмні компетентності																						
		Загальні компетентності										Фахові компетентності												
		ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ЗК 13	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 9	ФК 10	ФК 11	ФК 12		
1. Усвідомлення ролі і розуміння концептуальних та методологічних знань у перекладознавстві крізь системний світогляд, зокрема засвоєння основних передових перекладознавчих концепцій у романістиці, знання історії розвитку та сучасного стану, теоретичної і практичної проблематики та термінології перекладознавства романського вектору.	+	+				+	+	+						+		+	+			+	+	+	+	
2. Здатність збирати й аналізувати дані із застосуванням сучасних інформаційних технологій для перекладознавчого дослідження романського вектору, систематизувати, критично інтерпретувати, інформацію та здійснювати наукове дослідження з дотриманням принципів академічної доброчесності.	+	+	+		+	+	+		+	+	+			+									+	
3. Здатність подавати результати власних наукових досліджень з перекладознавства усною та письмовою відповідно до специфіки, однією з романських мов, а також англійською та академічною українською мовами.	+	+	+	+	+	+		+	+														+	
4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у перекладознавчому дослідженні, формувати фундаментальну перекладознавчу проблему, робочі гіпотези досліджуваної проблеми, розширювати та переоцінювати професійну практику	+	+												+								+	+	+

6. Результати навчання аспірантів з дисципліни (освітнього компонента) «Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи».

Результати навчання аспірантів з дисципліни базуються на програмних результатах навчання, визначених освітньо-науковою програмою «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство»:

ПРН 2. Критично аналізувати та оцінювати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження і пропонувати шляхи їх вирішення.

ПРН 3. Порівнювати і класифікувати різні наукові погляди у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; критично аналізувати власні наукові досягнення і здобутки інших дослідників.

ПРН 4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.

ПРН 13. Визначити мету власного наукового дослідження, генерувати нові ідеї, мислити абстрактно, адаптуватися до нових умов і ситуацій.

ПРН 14. Формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство) та робочу гіпотезу з досліджуваної проблеми.

ПРН 15. Застосовувати принципи організації й проведення комплексних теоретичних і експериментальних досліджень в сфері філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство) з урахуванням відомих наукових розвідок, міжнародних стандартів і рекомендацій.

ПРН 16. Виявляти спільні та відмінні тенденції розвитку лінгвістики, літературознавства й перекладознавства.

Таблиця 2

Матриця відповідності результатів навчання з дисципліни (освітнього компонента) «Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи» програмним результатам навчання, визначених освітньо-науковою програмою

Результати навчання з дисципліни (освітнього компонента)	Програмні результати навчання						
	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 15	ПРН 16
1. Характеризувати теоретичні засади романського перекладознавства, аналізувати, порівнювати різні напрями і школи, перекладознавчі концепції.	+	+		+	+	+	+
2. Збирати, систематизувати, критично аналізувати та оцінювати дані, формулювати гіпотези, окреслювати широке коло проблем романського перекладознавства, пропонуючи шляхи їх вирішення.	+	+					+
3. Аналізувати набуті системні знання з романського перекладознавства та ефективно використовувати результати аналізу для синтезу ідей у власній науковій діяльності.	+	+					
4. Використовувати знання з романського перекладознавства у професійній комунікації для зміцнення зв'язків із світовою науковою спільнотою у цій галузі із повним дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності науковця та освітянина для успішного здійснення науково-дослідної та професійної діяльності.	+	+			+	+	
5. Знаходити оптимальні шляхи взаємодії у науковому колективі, вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань у галузі перекладознавства, з колегами, широкою науковою спільнотою з країн мов романського ареалу.		+			+	+	
6. Презентувати результати власних наукових досліджень з перекладознавства усною та письмовою відповідно до		+	+				

специфіки, однією з романських мов, а також англійською та академічною українською мовами							
7. Брати на себе відповідальність за результати власних досліджень, діяти автономно та самостійно, із дотриманням принципів академічної доброчесності.		+	+			+	
8. Планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку і самовдосконалення в науково-дослідній та викладацькій діяльності.				+			+
9. Застосовувати сучасні методики й технології обробки результатів перекладознавчих досліджень, для організації і забезпечення власної наукової діяльності та у підготовці наукових публікацій й особистої документації, працювати з наукометричними базами даних.		+		+			
10. Визначати методологічні засади перекладознавчого дослідження, самостійно розробляти й запроваджувати методологію перекладознавчого дослідження з урахуванням результатів перекладознавчих розвідок, розширяти методи проведення експериментальних досліджень.	+		+			+	

7. Відповідність програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи».

Таблиця 3

Матриця відповідності програмних результатів навчання, методів навчання та форм оцінювання з навчальної дисципліни (освітнього компонента) «Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи»

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
ПРН 2. Критично аналізувати та оцінювати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження і пропонувати шляхи їх вирішення.	<i>Загальнонаукові методи теоретичного пізнання:</i> аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення. <i>Технологія</i> особистісно орієнтованого навчання	Індивідуальне і групове опитування. Експрес-контроль.
ПРН 3. Порівнювати і класифікувати різні наукові погляди у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію; критично аналізувати власні наукові досягнення і здобутки інших дослідників.	<i>Методи</i> інтерактивного (комунікативного) і проблемного навчання	Оцінювання роботи аспірантів в групах.
ПРН 4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології.	<i>Методи навчання:</i> Проблемний виклад, пояснювально-ілюстративний та частково-пошуковий методи, лекції, метод акваріума при обговоренні вивчених релевантних джерел на семінарах, проведення дискусій, круглих столів з обговоренням перекладів, аналіз перекладів, підготовка презентацій.	Оцінювання індивідуальних завдань аспірантів. Тематичне тестування.
ПРН 13. Визначати мету власного наукового дослідження, генерувати нові ідеї, мислити абстрактно, адаптуватися до нових умов і ситуацій.		Модульна контрольна робота.
ПРН 14. Формулювати фундаментальну наукову проблему в галузі філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство) та робочу гіпотезу з досліджуваної проблеми.		

<p><i>ПРН 15. Застосовувати принципи організації й проведення комплексних теоретичних і експериментальних досліджень в сфері філології (мовознавство, літературознавство, перекладознавство) з урахуванням відомих наукових розвідок, міжнародних стандартів і рекомендацій.</i></p>	<p>інтерактивні вправи із застосуванням низки платформ соціальних мереж, блогів та/або влогів, <i>Індивідуальні завдання:</i> Індивідуальні/командні презентації,</p>	<p>Залік.</p>
<p><i>ПРН 16. Виявляти спільні та відмінні тенденції розвитку лінгвістики, літературознавства й перекладознавства.</i></p>	<p>індивідуальні/командні проєктні роботи.</p>	

8. Система оцінювання результатів навчання (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень аспірантів)

Контроль результатів навчання аспіранта з дисципліна «**Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи**» здійснюється у формі *вхідного, поточного, модульного та підсумкового (семестрового) контролю*. Механізм і критерії оцінювання оприлюднюються кафедрою романської і новогрецької філології та перекладу на своєму сайті та інформаційному стенді та доводяться до відома аспірантів до початку навчального року.

Вхідний контроль застосовується як передумова успішної організації вивчення дисципліни. Він дає змогу визначити наявний рівень знань аспірантів і слугує орієнтиром для реалізації індивідуального підходу в процесі викладання дисципліни та визначенні форм організації освітнього процесу і методів навчання.

Поточний контроль успішності аспірантів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом оцінюється аудиторна, самостійна робота та інші види навчальної діяльності аспіранта. Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки і практичних навичок аспірантів із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності аспірантів здійснюється за *накопичувальною системою*.

Система оцінювання результатів навчання аспірантів з дисципліни «**Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи**»

Види навчальної діяльності аспіранта	Аудиторна навчальна робота аспіранта				Самостійна навчальна робота аспіранта		Модульна контроль на робота
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Індивідуальна/командна проєктна робота	Індивідуальна/командна презентація	
Максимальна кількість балів	5	5	5	5	20	10	50

Модульний контроль. Семестровому контролю з навчальної дисципліни «Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи» передують написання аспірантами модульної контрольної роботи.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з дисципліни
«Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи»

Модульна контрольна робота включає 2 завдання, з яких кожне оцінюється за наступними критеріями. Відповідь на кожне завдання модульної контрольної роботи оцінюється за 25-бальною шкалою.

23-25 балів виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання завдання.

18-22 бали виставляються за умови, що відповідь правильна, повна, змістовна, послідовна, але містить незначні помилки у викладі теоретичного матеріалу і практичного розв'язання проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

15-17 балів виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична, є неточності і помилки в розкритті проблеми, рівень самостійності суджень недостатній.

14 балів і менше виставляється за умови відсутності вичерпаної відповіді на питання, наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань аспіранта.

Виконане завдання має включати такі складники: обґрунтування актуальності, викладення змісту, висновки.

Максимальна кількість балів за виконану МКР становить 50.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання аспірантів на завершальному етапі вивчення дисципліни.

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота аспіранта 2. Модульна контрольна робота (МКР) 3. Залік	50 50

Аспірант вважається допущеним до семестрового контролю, якщо він виконав усі види робіт, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

Незалежно від форми здобуття третього рівня вищої освіти (очної (денної і вечірньої) і заочної) аспіранти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.

У разі неможливості аспірантам вечірньої та заочної форми здобуття освіти відвідувати всі аудиторні заняття з об'єктивних причин, вони складають індивідуальний графік відвідувань (не менше 50%), а решту завдань виконують дистанційно. Аспіранти погоджують цей графік із викладачем і відділом науково-дослідної роботи. Графік повинен бути затверджений проректором з наукової роботи.

Якщо аспіранти денної форми здобуття вищої освіти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Процедуру та форми терміни відпрацювання аспірантами денної форми здобуття освіти пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра психології, педагогіки і фізичного виховання і доводить до відома аспірантів конкретні графіки відпрацювання пропущених занять з дисципліни і критерії оцінювання.

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Романське перекладознавство: історія, сучасність, перспективи» проводиться у формі *заліку* за обсягом усього навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом і графіком навчального процесу.

Оцінювання на заліку здійснюється за національною шкалою, за 100-бальною шкалою і шкалою ЄКТС. На заліку екзаменатор виставляє семестровий рейтинговий бал, оцінку за залік (“зараховано / не зараховано”), кількість балів за 100-бальною шкалою й оцінку за шкалою ЄКТС.

Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з навчальної дисципліни 60 і вище, отримують оцінку “зараховано” і відповідну оцінку у шкалі ЄКТС без складання заліку. Аспіранти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік.

Якщо аспірант на заліку отримав підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою “не зараховано”, то, крім цієї оцінки, у відомості обліку успішності йому незалежно від набраного семестрового рейтингового балу виставляється оцінка FX за шкалою ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
0 – 59	FX	незадовільно

На заліку у графі відомості обліку успішності “Відмітка про залік” викладач виставляє:

- оцінку за залік за національною шкалою (“зараховано”);
- кількість балів, що відповідає підсумковому рейтинговому балу аспіранта з навчальної дисципліни (кількість балів за 100-бальною шкалою);
- оцінку за шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E).

В Індивідуальний навчальний план аспірант записує точну назву дисципліни (аббревіатури не допускаються), кількість годин і кредитів, підсумкову оцінку з дисципліни за національною шкалою, кількість балів за 100-бальною шкалою і оцінку за шкалою ЄКТС.

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна/ вечірня форма				Заочна форма			
		Ра- зом	у тому числі			Ра- зом	у тому числі		
лек- ції	семінар- ські / практич- ні заняття		само- стійна робота	лек- ції	семінар- ські / практич- ні занят- тя		само- стійна робота		
Модуль 1									
Змістовий модуль 1. «Історія перекладу у європейських країнах романських мов від Античності до сьогодення»									
1.1	Переклад від Античності до Середньовіччя (від Цицерона, Горація, Теренція до святого Ієроніма та святого Августина; переклади Біблії у країнах Середземномор'я, внесок релігійних і наукових		4	2	10	22	1	1	20

	перекладів у перекладознавчі дослідження; переклад у доби Відродження, Класицизму, Просвітництва; роль освіти і друкарства у появі перекладів світської і наукової літератури (Дю Белле, Доле, Сайоль, Дідро, Дюбос, Буало, Маріво).								
1.2.	Переклад у ХХ-ХХІ столітті. Інтерпретативна теорія (Паризька школа, Даніца Селескович, Маріан Ледерер), лінгвістичний і літературознавчий напрями; міжкультурний вектор.		4	2	10	12	1	1	10
2.1.	Розвиток романського перекладознавства у 50-80 роках ХХ століття. (Ж. Мунен, Ж.-Р. Ладміраль, А. Мешоннік); новітнє перекладознавство від 90х років ХХ століття до поч. ХХІ століття; вплив єгипетської, грецької та римської культур, а також діячів церкви та історичних постатей на розвиток перекладознавчої думки; функційний, комунікативний, прагматичний підходи.		6	2	20	33	1	2	30
3.1	Міждисциплінарні перекладознавчі дослідження романського вектору; нові технології у перекладознавстві; семіотичний підхід, корпусне перекладознавство, ергономічний підхід; постколоніальна теорія у романському перекладознавстві; сучасні французькі, бельгійські, швейцарські та іспанські перекладознавчі спілки.		6	4	20	23	1	2	20
	Разом годин за модулем 1					90	6	4	80
	Усього годин	90	20	10	60	60	2	4	54

10. Рекомендована література (у тому числі Інтернет ресурси)

Основна:

1. Гриценко, С. (2022). The language innovations of the 2022 Russo-Ukrainian war [Мовні інновації 2022 року під час російсько-української війни]. *Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv. Literary Studies. Linguistics. Folklore Studies*, 2(32), 9–13. <https://doi.org/10.17721/1728-2659.2022.32.02>
2. Кам'янець, А. (2024). Constructing competing discourses of the Russo-Ukrainian war: Journalistic translation in wartime [Конструювання конкуруючих дискурсів російсько-української війни: журналістський переклад під час війни]. *Cognition, Communication, Discourse*, 29, 25–41. <https://doi.org/10.26565/2218-2926-2024-29-02>
3. Ткачівська, М. Р., & Щерба, Р. (2022). Переклад крізь призму міжкультурної комунікації (на прикладі українського перекладу роману Гранаха *Da geht ein Mensch*). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»*, 57
4. Філоненко Н.Г. (2022) Переклад і перекладознавство у західноєвропейських країнах поширення романських мов: історія, напрями, персоналії. New development horizons of philological science. “Izdevnieciba “Baltija Publishing”. С.382-409. (розділ у колективній монографії). ISBN 978-9934-26-248-7 <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-248-7-17>
5. Чередниченко, О. (2024). Переклад і перекладознавство в незалежній Україні: Підсумки та перспективи. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Іноземна філологія*, 1(54), —. <https://doi.org/10.17721/if.54.23.1>
6. Шмігер, Т. (2022). Ревізія принципів для історії українського перекладознавства: урок Пряшівської України. *Мова*, 37, 13–21.
7. Ballard M. (2013). *Histoire de la traduction. Repères historiques et culturels*. Bruxelles : De Boeck Supérieur.
8. Ballard, M. (éd.) (2006). *Qu'est-ce que la traductologie ? Traductologie*. Arras : Artois Presses Université.
9. Bassnett S. (2002). *Translation Studies*. New York and London: Psychology Press.
10. Berman, A. (1995). *Pour une critique des traductions*, Paris, Gallimard.
11. Bertazzoli, R. (2006). *La traduzione: teorie e metodi*, Carocci.
12. Blanc, Ch. Le (2019). *Histoire naturelle de la traduction*, Paris, Les Belles Lettres.
13. Blanco M. (2021). Considérations sur le castillan à l'âge d'or de la traduction (1540-1570). *e-Spania*, (40). <https://doi.org/10.4000/e-spania.41343>
14. Brun-Trigaud G. (dir.). (2015). *Contacts, conflits et créations linguistiques*. Éditions du Comité des travaux historiques et scientifiques. <https://doi.org/10.4000/books.cths.1185>
15. Buridant C. (2003) Le rôle des traductions médiévales dans l'évolution de la langue française et la constitution de sa grammaire. *Médiévales*. № 45. <https://doi.org/10.4000/medievales.637>
16. Campetella M. (2009). Les traductions du latin en italien des XVe-XVIe siècles. *Traduire*. № 221. <https://doi.org/10.4000/traduire.356>
17. Canepari M. (2016). *Linguistica, lingua e traduzione. I Fondamenti*. [libreriauniversitaria.it edizioni](http://libreriauniversitaria.it/edizioni).
18. Chevalier, J.-Cl. et Delport, M.-F. (1995). *Problèmes linguistiques de la traduction : L'horlogerie de Saint-Jérôme*, Paris, L'Harmattan.
19. Chevrel Yves et Masson Jean-Yves (2014 -2017). *Histoire des traductions en langue française*, Paris, Verdier.
20. D'hulst L. (1995). Pour une historiographie des théories de la traduction : questions de méthode. *TTR*. № 8(1). <https://doi.org/10.7202/037195ar>
21. Delisle J. (2003). L'Histoire de la Traduction. *FORUM / Revue Internationale d'Interprétation Et De Traduction / International Journal of Interpretation and Translation*. №1(2). <https://doi.org/10.1075/FORUM.1.2.01DEL>
22. Delisle J., Woodsworth J. (1995). *Les traducteurs dans l'histoire*. University of Ottawa Press.

23. Dolet É. (1540). *La manière de bien traduire d'une langue en autre : d'avantage de la punctuation de la langue françoise plus des accents d'ycelle*. <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/bpt6k505680/f48.item>
24. Duché-Gavet V. (2016). « ... ce que je ne doute » : traduire à la Renaissance. *Meta*. № 61(1). <https://doi.org/10.7202/1036983ar>
25. Evdokimova L. (2003). La traduction en vers et la traduction en prose à la fin du XIIIe et au début du XIVe siècles : quelques lectures de la Consolation de Boèce. *Le Moyen Age*. <https://doi.org/10.3917/rma.092.0237>
26. Falkovskaya I. (2015). Ambiguïté de la traduction : entre l'Antiquité et les Temps Modernes . *La traduction : sa nécessité, ses ambiguïtés et ses pièges*. Éditions du Comité des travaux historiques et scientifiques. <https://doi.org/10.4000/books.cths.1031>.
27. Filippi R. (1984). La théorie de la traduction en Italie au XIXe siècle. *Équivalences*. №15(1). <https://doi.org/10.3406/equiv.1984.1090>
28. Filippi R. (1992). La théorie de la traduction en Italie au XXe siècle (1900-1960). *Équivalences*. 21(1). <https://doi.org/10.3406/equiv.1992.1143>
29. Foz C. (1998). *Le Traducteur, l'Église et le Roi Espagne, XIIe et XIIIe siècle*. University of Ottawa Press.
30. Galonnier A. (Ed.). (2003). Boèce ou la chaîne des savoirs: *Actes du colloque internationale de la Fondation Singer-Polignac (Paris 8-12 juin 1999)*. Leuven: Peeters.
31. García J.O. (2017). Los estudios de traducción y el mundo hispánico: conceptos y ubicación. *Revista Electrónica Matices en Lenguas Extranjeras*. №10. <https://doi.org/10.15446/male.n10.68180>
32. Garnier B. (2000). Compte rendu de [Michel Ballard. Claude-Gaspar Bachet de Méziriac, « De la traduction » [1635], Artois Presse Université. *TTR*. №13(1). <https://doi.org/10.7202/037399ar>
33. Guidère M. *Introduction à la traductologie*, Bruxelles : De Boeck Supérieur, 2008. 176 p.
34. Guidère, M. (2010). *Introduction à la traductologie : penser la traduction : hier, aujourd'hui, demain*, De Boeck, coll. "Traducto", 2e éd.
35. Hareau, E.; Sclavo, L. (2018). *El traductor, artifice reflexivo*. Montevideo.
36. Heusch C. (2018). Penser la traduction au Moyen Âge. Problèmes et perspectives. *Cahiers d'études hispaniques médiévales*. №41. <https://doi.org/10.3917/cehm.041.0009>
37. Hulst, L. d' (1990). *Cent ans de théorie française de la traduction. De Batteux à Littré (1748-1847)*, Lille, Presses universitaires de Lille.
38. Hurtado Albir, A. (2001). *Traducción y Traductología: Introducción a la traductología*. Madrid: Cátedra.
39. Ladmiraal J.-R. (2010). Traduction philosophique et traduction spécialisée, même combat ? *Synergies, Tunisie*. № 2.
40. Ladmiraal, J.-R. (1994). *Traduire : théorèmes pour la traduction*, Paris, Gallimard, 1994.
41. Ladmiraal, J.-R. (2014). *Sourcier, cibliste*, Paris, Les Belles Lettres, 2014.
42. Launay, M. de (2006). *Qu'est-ce que traduire ?*, Paris, Vrin, coll. "Chemins philosophiques".
43. Lavieri, A. (2007). *Translatio in fabula. La letteratura come pratica teorica del tradurre*, pref. di J.-R. Ladmiraal, Editori Riuniti, Roma.
44. Lederer M. (2016). Interpréter pour traduire – La Théorie Interprétative de la Traduction (TIT). *Équivalences*. №43(1-2). <https://doi.org/10.3406/equiv.2016.1479>
45. Lo Presti E. (2007) La filosofia nel suo sviluppo storico: la prospettiva storiografica di Marsilio Ficino e l'influenza dei dotti bizantini Giorgio Gemisto Pletone e Giovanni Basilio Bessarione. Alma Mater Studiorum Università di Bologna. Dottorato di ricerca in Filosofia, 19 Ciclo. [DOI 10.6092/unibo/amsdottorato/169](https://doi.org/10.6092/unibo/amsdottorato/169)
46. Lungu-Badea G. (2010). Dichotomies, trichotomies, quadrichotomies dans la « théorie traductologique » de J.-R. Ladmiraal. *Translationes*. №2. <https://doi.org/10.2478/tran-2014-0031>
47. Mattioli, E. (1993). *Contributi alla teoria della traduzione letteraria*, Aesthetica, Palermo.
48. Meschonnic, H. (1999). *Poétique du traduire*, Paris, Verdier,.

49. Moulinier-Brogi L. (2018). Traduire au Moyen Âge, traduire le Moyen Âge. *Médiévales*. №75. <https://doi.org/10.4000/medievales.8973>
50. Mounin G. (1963). *Les Problèmes théoriques de la traduction*. Gallimard.
51. Mounin, G. (1965). *Teoria e storia della traduzione*, Einaudi.
52. Navarro Domínguez F. (2010). La théorie de la traduction en Espagne. *Traduction*. №55(1). <https://doi.org/10.7202/039604ar>
53. Ordóñez López O., Sabio Pinilla, J.A. (2015). *Historiografía de la traducción en el espacio ibérico: Textos contemporáneos*. Ediciones de la Universidad de Castilla La Mancha.
54. Osimo B. (2002). *Storia della traduzione. Riflessioni sul linguaggio traduttivo dall'antichità ai contemporanei*. U. Hoepli.
55. Ost, F. (2009). *Traduire. Défense et illustration du multilinguisme*, Paris, Fayard.
56. Pais C. (1997). *Teoria Diacrónica da Tradução Portuguesa: Antologia: séc. XV-XX*. Lisboa: Universidade Aberta.
57. Prado Paz C. de *La contribution traductologique de Michel Ballard, fondement d'une école?* [Tesis, Universidad de Valladolid], 2016. 104 p.
58. Raková Z. (2014). *Les théories de la traduction*. Masarykova univerzita Brno.
59. Riediger, H. (2018). *Teorizzare sulla traduzione*, Laboratorio Weaver
60. Sabio Pinilla J. A. (dir.). (2009). *La traducción en la época ilustrada: Panorámicas de la traducción en el siglo XVIII*. Granada : Editorial Comares.
61. Sabio Pinilla J.A., Fernández Sánchez, M.M. (2003). El Humanismo renacentista y la traducción en Portugal en los siglos XVI y XVII. *Seis estudios sobre la traducción en los siglos XVI y XVII: (España, Francia, Italia, Portugal)*. Granada : Editorial Comares.
62. Salmon, L. (2003). *Teoria della traduzione: storia, scienza, professione*.
63. Santoyo J.-C. (2009). *La traducción medieval en la Península Ibérica (siglos III-XV)*. León: Universidad de León.
64. Saussure F. de. *Cours de linguistique générale*, Paris: Payot, 1995. 520 p.
65. Terracini, B. A. (1983). *Il problema della traduzione*, a cura di Bice Mortara Garavelli, Serra e Riva.
66. Vega Cernuda M.Á., Pulido M. (2013). La historia de la traducción y de la teoría de la traducción en el contexto de los estudios de la traducción. *MonTI. Monografías De Traducción E Interpretación*. №5. <https://doi.org/10.6035/MonTI.2013.5.1>
67. Villarroe I M. (2010). *De la pratique à la théorie : analyse de la traduction de El juguete rabioso de Roberto Arlt par Antoine Berman* [Thèse ou Mémoire numérique / Electronic Thesis or Dissertation]. <http://hdl.handle.net/1866/5152>
68. Vinay J.-P., Darbelnet (1958). J. *Stylistique comparée du français et de l'anglais: méthode de traduction*. Paris: Didier, Montréal: Beauchemin.
69. Чередниченко, О.И. (2007), *Про мову і переклад*. – К.: Либідь.

Додаткова:

1. Ballard, M. (éd.) (1992). *De Cicéron à Benjamin. Traducteurs, traductions, réflexions*, Lille, Presses universitaires du Septentrion.
2. Blanc, Ch. Le (2009). *Le complexe d'Hermès. Regards philosophiques sur la traduction*, Ottawa, Presses de l'Université d'Ottawa.
3. Dejić, D., & Toma, A. (2025). Exploring the impact of mental translation on communicative language teaching and learning in Romanian schools. *Swedish Journal of Romanian Studies*, 8(1), 103–109. <https://doi.org/10.35824/sjrs.v8i1.27631>
4. Dueck, E. (2014) *L'étranger intime. Les traductions françaises de l'œuvre de Paul Celan (1971-2010)*, Berlin, DeGruyter,
5. Eco, U. (2003). *Dire quasi la stessa cosa*, Bompiani.

6. Han, B. (2021). A review on the volume *Translation Studies and Information Technology*. *Romanian Journal of English Studies*, 18(1), 190–193. <https://doi.org/10.1515/rjes-2021-0020>
7. Ladmirał, J.-R. (1995). « La traductologie : de la linguistique à la philosophie », Thèse d'habilitation à diriger des recherches soutenue à l'Université de Paris X-Nanterre, le 21 janvier 1995, sous la direction de Michel Arrivé et sous la présidence de Paul Ricœur.
8. Lautel-Ribstein, F. (éd.) (2009). *Traduction et Philosophie du Langage*, n°2, Revue SEPTET *Des mots aux actes*.
9. Lautel-Ribstein, F. et Fort, C. (éds.) (2013). *La rhétorique à l'épreuve de la traduction*, Revue SEPTET, *Des mots aux actes*, n° 5, décembre 2013.
10. Lautel-Ribstein, F. et Lavieri, A. (éds.) (2013). *L'âge épistémologique de la traduction*, Revue SEPTET *Des mots aux actes*, n° 4, août.
11. Lautel-Ribstein, F. et Masson J.-Yves, (éds.) (2012). *Jean-René Ladmirał : une œuvre en mouvement*, Revue SEPTET *Des mots aux actes* n°3, septembre.
12. Lavieri A. (éd.) (2004). *La traduction entre philosophie et littérature*. Paris-Torino, L'Harmattan.
13. Lavieri, A. (2005). *Esthétique et poétiques du traduire*, Modène, Mucchi,.
14. Meschonnic H. (2007). L'enjeu du traduire est de transformer toute la théorie du langage. *Équivalences*. №34(1-2). <https://doi.org/10.3406/equiv.2007.1316>
15. Osimo B., Osimo S.A. (2021). *Distorsione cognitiva, distorsione traduttiva e distorsione poetica come cambiamenti semiotici*.
16. Steiner, G. (1975). *Dopo Babele. Aspetti del linguaggio e della traduzione*, Garzanti.
17. Ursa, A. I. (2023). Modernizing the Divine Book: Translation strategies and language evolution in the Bible across English and Romanian. *Swedish Journal of Romanian Studies*, 8(1), 1–15. <https://doi.org/10.35824/sjrs.v8i1.26531>
18. Vegliante, J.-Ch. (1996). *D'écrire la traduction*, Paris.

11. Додаткові ресурси(за наявності):

Посилання на електронні ресурси (не тільки відкриті), на яких розміщено додаткову інформацію щодо дисципліни – приклади контрольних та екзаменаційних завдань, тематика рефератів, методичні вказівки з виконання самостійної роботи тощо).

http://www.septet-traductologie.com/revue-septet/	Журнал спілки теоретичних і практичних перекладацьких студій
www.centre-d-etudes-de-la-traduction.univ-paris-diderot.fr	Центр перекладацьких студій
societefrancaisedetraductologie-soft.fr	Французька перекладознавча спілка
http://www.aieti.eu/	Іберійська асоціація перекладознавчих досліджень. Міжнародний Конгрес

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потреби).